

Kurban Teslimiyettir

– M.Nihat Malkoç · 30 Haziran 2023

M.NİHAT MALKOÇ

Yüce İslam'ın bütün Müslümanlara vacip kıldığı emirdir kurban... Onun içindir ki bu vazife nam olsun diye değil, ibadet olduğu için yapılır. Fakat günümüzde bazı insanlar gösteriş olsun diye kurban kesmektedirler. Onun içindir ki kurbanı bir gösteriye dönüştürmektedirler. Kurbanın kan akıtmakla, Allah'a teslimiyetin remzi olduğunu unutanlar, bu işe de nefislerini bulaştırmaktadırlar. Allah'ın her emrinde sayısız hikmetler vardır. Kurbanın da hikmetleri pek çoktur. Kurban yüce Rabbimize teslimiyetimizin şiarıdır. Bu teslimiyetin en güzel örneğini Hz. İbrahim'le onun sevgili oğlu Hz. İsmail vermişlerdi.

Yüce Kur'an'da da ifadesini bulan bu yaşanmış hadise hepimize ibret olacak cinstendir. Bilindiği gibi Hz. İbrahim, oğlunu kurban etmek üzere şimdiki Harem-i Şerif'in bulunduğu yere getirdiğinde içinde hiçbir korku ve tereddüt yoktu. Mademki yüce Yaradan böyle bir şey istemişti, onu her şeye rağmen yerine getirilmeliydi. Hakk'a ve hakikate dair sırların muhtevasını kulların bilmesi muhaldi. O zaman yapılacak iş, sabır ve tevekkülle, verilen vazifeyi ifa etmektir. Hz. İbrahim, oğlu İsmail'i kurban etmekle görevlendirildiğinde kendini toparlamış, duygularını bir kenara bırakarak kulluğunu ön plana çıkarmıştı. Mademki kuldu, o zaman Rabbinin emrine ram olacaktı. Kulluk ve samimiyet imtihanla ölçülebilirdi.

O, kendisine emredilene gerçekleştirmeye giderken bugünkü moda tabirle blöf yapmıyordu. Emre amade bir ruh haliyle niyetini gerçekleştirmeye kararlıydı. Bu tavır Hz. İbrahim Aleyhisselamın kulluğunun yüceliğini göstermeye yetecek bir davranıştı. Peki, öte yandan kurban edilecek olan Hz. İsmail'in Rabbine ve babasına yönelik teslimiyetine ne demeli? Bunu bizim gibi ruhları karanlıklardan ve karalardan arınmamış insanlar anlayabilir mi? Hangi birimiz durup dururken, göz göre göre bıçağın altına girmeye, ölmeye rıza gösterebilir ki? Yüzünü tam anlamıyla Hakk'a dön(e)meyenler bu sırrı anlayamazlar.

Hız İbrahim'in oğluna bıçak çekecek olması kininden değil, teslimiyetindendi. Malum olduğu üzere Hz. İbrahim'in Sare annemizden çocuğu olmayınca, "Ya Rabbi eğer beni çocuk sahibi kılarsan onu sana kurban edeceğim" diye bir söz vermişti. Verdiği söz yıllar sonra kendisine hatırlatılmıştı. Eşi Hacer'den dünyaya gelen oğlu İsmail, delikanlılık yaşına gelince verdiği sözü yerine getirmesi istendi kendisinden. Halilullah (Allah dostu) olan İbrahim Peygamber, bu ahvali oğlu İsmail'e açmıştı. Bu durum karşısında Peygamberin oğlu Hz. İsmail de en az babası kadar büyük bir adanmışlık ve teslimiyet bilinci içerisinde hareket ederek babasına şöyle demişti: "Ey babacığım! Sana emrolunanı yerine getir." (Sâffât, 37/102) diye kendince son sözlerini söylüyordu. Bir adım sonra gerçekleşecek ilahî lütuftan da habersizlerdi. Yüce Yaradan onları imtihan ediyordu. Onlar bunun farkındaydılar.

Allah, Kur'an-ı Kerim'de, Hz. İbrahim'in bu zorlu imtihanının seyrini ve neticesini ayrıntılı bir şekilde biz kullarına duyuruyor. Bu hadiseden payımıza düşen sırları almamızı istiyor. Ayette bu olay şöyle özetleniyor: "Her ikisi de Allah'ın emrine teslim olup, İbrahim oğlunu şakağı üzere yere yatırıp, Biz de ona: 'İbrahim! Rüyanın gereğini yerine getirdin (onu kurban etmekten seni muaf tuttuk)!' deyince (onları büyük bir sevinç kapladı). Biz iyileri işte böyle ödüllendiririz! Bu, gerçekten pek büyük bir imtihandı. Oğluna bedel ona büyük bir kurbanlık verdik. Sonraki nesiller içinde ona da iyi bir nam bıraktık ki o da, bütün milletler tarafından şöyle denilmesidir: 'Selam olsun İbrahim'e!' Biz iyileri işte böyle ödüllendiririz." (Saffat, 37/103-110) Kurbanın özündeki bu büyük sırları kavramadan kurban kesmek yavan bir ibadetten öteye gidemez. Bazılarının sandığı gibi kurban sadece bir et bayramı değildir.

Ne büyük bir imtihandı Hz. İbrahim'ininki... Hangi birimiz bu sınavdan onun kadar rahat ve başarıyla çıkabilirdik. Verdiğimiz sözü çabucak unuturduk. Fakat o unutmadı, Allah için en değerli varlığına bıçağı dayadı. Allah da onu mükâfatlandırdı. Bizler de o hadiseden sonra kurbanı bir adanmışlık ve teslimiyet ruhu içerisinde sembolik olarak değil, bir sembol olarak kesiyoruz. Ne mutlu kurbanını sembolik değil, adanmışlık sembolü olarak kesenlere...